# Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33474

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i (YYDÖ), üniversite ö?rencilerinin yüksekö?renim deneyimlerinden genel olarak elde ettikleri ya?am doyumu düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle ö?rencilerin akademik, sosyal ve idari ortamlara yönelik alg?lar?n? içeren, yüksekö?renime özgü memnuniyet boyutlar?n? kapsamaktad?r. 2016 y?l?nda Erol ve Y?ld?r?m taraf?ndan geli?tirilen bu ölçek, Türk yüksekö?renim ba?lam?na uygun, geçerli ve güvenilir bir ölçüm sa?lamay? hedeflemektedir.

Ölçe?in geli?tirme süreci, kapsaml? geçerlik ve güvenirlik analizlerini içermi? olup, elde edilen bulgular, YYDÖ'nün üniversite ö?rencilerinin genel ya?am kalitesini ve üniversite deneyimlerinden duyduklar? memnuniyeti de?erlendirmede etkili bir araç oldu?unu göstermektedir.

## Anahtar Kelimeler

Yüksekö?renim, Üniversite Ö?rencileri, Ya?am Doyumu, Ölçek Geli?tirme, Psikometrik Özellikler, Ö?renci Refah?.

## Yazarlar

Murat Erol, ?brahim Y?ld?r?m

## Amaç

Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin temel amac?, üniversite ö?rencilerinin e?itim ald?klar? kurum, ald?klar? e?itim, sosyal çevre ve genel ö?renci ya?am?na dair memnuniyetlerini çok boyutlu olarak ölçmektir. Geli?tiriciler, mevcut genel ya?am doyumu ölçeklerinin yüksekö?renime özgü dinamikleri yakalayamad??? varsay?m?ndan hareketle, bu spesifik ba?lama odaklanan bir araç olu?turmay? amaçlam??lard?r.

Bu araç, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve üniversite yöneticilerine, ö?rencilerin memnuniyet düzeylerini belirleyerek e?itim kalitesini art?rma ve ö?renci refah?n? destekleme stratejileri geli?tirmede somut veriler sunmak için tasarlanm??t?r. Ölçek, ö?rencilerin üniversite deneyimlerini subjektif de?erlendirmelerini standart bir ?ekilde toplamay? mümkün k?lmaktad?r.

## Yap?

Ölçek, bireylerin yüksekö?renim kurumlar?ndaki deneyimlerinden kaynaklanan genel ya?am doyumu düzeyini ölçen bir yap?y? temsil etmektedir. Bu yap?, ö?rencinin akademik ba?ar? beklentileri, üniversitenin sundu?u f?rsatlar, ö?retim üyeleriyle ili?kiler, idari hizmetler ve üniversite ortam?na yönelik genel olumlu/olumsuz duygular gibi faktörleri içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

YYDÖ, genel ya?am doyumu kavram?n?n e?itim ba?lam?na uyarlanm?? hali olup, ö?rencilerin üniversitelerini tekrar tercih etme iste?i, beklentilerinin kar??lanma düzeyi ve üniversite ö?rencisi olmaktan duyduklar? gurur gibi spesifik göstergeler üzerinden bu doyumu de?erlendirmektedir. Ölçek toplam 29 maddeden olu?maktad?r.

## Geçerlik

Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin geçerlili?i, kapsaml? istatistiksel analizlerle incelenmi?tir. Yap?lan çal??malar neticesinde ölçe?in hem yap? geçerlili?i hem de ölçüt geçerlili?i yeterli düzeyde bulunmu?tur.

Yap? geçerlili?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü göstermektedir. Bu, genellikle faktör analizi yöntemleri (aç?mlay?c? ve do?rulay?c?) kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. Ölçüt geçerli?i ise ölçek puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er d?? ölçütlerle (örne?in, genel ya?am doyumu ölçekleri veya akademik ba?ar? göstergeleri) ne derece korelasyon gösterdi?ini belirlemek için kullan?lm??t?r.

## Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik çal??malar?, ölçüm tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek üzere iki temel yöntemle incelenmi?tir: iç tutarl?l?k katsay?s? ve test-tekrar test güvenilirli?i.

?ç tutarl?l?k analizi için Cronbach Alfa güvenirlik katsay?s? kullan?lm??t?r. Bu katsay?n?n yüksek olmas?, ölçek maddelerinin birbirleriyle tutarl? oldu?unu ve ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Ayr?ca, zaman içindeki kararl?l???n? belirlemek amac?yla test-tekrar test yöntemi uygulanm??t?r. Bu yöntem, ayn? ö?rencilere farkl? zamanlarda uygulanan ölçek sonuçlar?n?n korelasyonunu inceleyerek, ölçek puanlar?n?n zamana kar?? ne kadar dirençli oldu?unu ortaya koymu?tur.

## Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirilmesi sürecinde, maddelerin alt?nda yatan faktör yap?s?n? belirlemek amac?yla faktör analizleri (büyük olas?l?kla Aç?mlay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??t?r. Bu analizler, 29 maddelik ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?unu ve her bir boyutun yüksekö?renim ya?am doyumunun hangi yönünü temsil etti?ini saptam??t?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçe?in teorik yap?s?n? destekler nitelikte olup, yüksekö?renim doyumunun sadece tek bir genel faktörden ibaret olmad???n?, ayn? zamanda akademik, sosyal ve kurumsal memnuniyet gibi alt boyutlar? da içerdi?ini do?rulam??t?r. Bu çok boyutlu yap?, ö?rencilerin üniversite deneyimlerini daha detayl? analiz etme imkan? sunar.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Araç

**Test Türü:** Geli?tirme (Özgün Ölçek)

**Format:** Likert tipi, be?li derecelendirmeli. Puanlama ?u ?ekildedir: (hiç kat?lm?yorum=1, kat?lm?yorum=2, k?smen kat?l?yorum=3, kat?l?yorum=4, tamamen kat?l?yorum=5). Ölçek toplam 29 madde içermektedir.

**Mevcut Dil:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Üniversite ö?rencileri (Yüksekö?renim seviyesindeki bireyler).

**Ya? Grubu:** Genç yeti?kinlik dönemi (Tipik olarak 18-25 ya? aral???).

**Popülasyon Detaylar?:** Türkiye'deki çe?itli üniversitelerde ö?renim gören lisans ve ön lisans ö?rencileri.

**Test Metodolojisi:** Öz bildirim envanteri.

## Anahtar Kelimeler

Ö?renci Memnuniyeti, Cronbach Alfa, Test-Tekrar Test, Kurumsal De?erlendirme, Yüksekö?renim, Psikometri.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?t?c?s?:** Bilinmiyor

**Kurum E-posta Adresleri:** muraterol1980@hotmail.com

**Yaz??ma Adresi:** Makale referans?nda belirtilen ilgili kurum adresi.

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Murat Erol ve ?brahim Y?ld?r?m taraf?ndan 2016 y?l?nda geli?tirilmi?tir. Ölçe?in kullan?m izni ve olas? ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazarlarla do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi: muraterol1980@hotmail.com.

Ölçe?in orijinal makalesi Dergipark üzerinden eri?ime aç?kt?r.

## Kaynaklar

ARABPSYCHOLOGY.COM

Erol, M. ve Y?ld?r?m, ?. (2016). Yüksekö?renim ya?am doyumu ölçe?inin geli?tirilmesi. *E?itimde Kuram ve Uygulama, 12*(1), 221-243.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: dergipark.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

yuksekogrenim-yasam-doyumu-olcegi-toad.pdf
yuksekogrenim-yasam-doyumu-olcegi-toad.pdf

## Yüksekö?renim Ya?am Doyumu Ölçe?i Maddeleri

**ÖNEML?:** A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

YYDÖ'de 29 madde bulunmaktad?r. Örnek maddeler a?a??dad?r:

Tekrar tercih yapacak olsam yine bu üniversiteyi seçerim.
Bu üniversite birçok yönüyle beklentilerimi kar??lad?.
Bu üniversitede ald???m e?itimle ideallerimi gerçekle?tirece?imden eminim.
Bu üniversitenin ö?rencisi olmaktan gurur duymaktay?m.
Ö?retim üyelerinin ö?rencilere de?er vermedi?i kan?s?nday?m.
Üniversite yönetiminin ö?rencilere de?er vermedi?i kan?s?nday?m.

ARABPSYCHOLOGY.COM